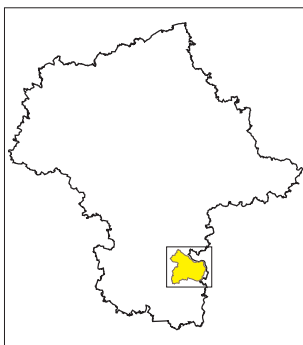

2.4. Zlewnia Zagożdżonki

Rzeka Zagożdżonka jest lewym dopływem Wisły mającym swe ujście w okolicach miasta Kozienice. Rzeka o długości 39,9 km i powierzchni zlewni 568,8 km² wpada do niej na 424,7 km.

Zagożdżonka przyjmuje dwaprawe dopływy: Mirenkę i Kanał Gniewoszowsko-Kozienicki. Żaden z nich nie osiąga zlewni większej niż 200 km². Lasy występują tylko w środkowej części zlewni.

Głównym źródłem zanieczyszczenia rzeki w jej górnym odcinku są ścieki komunalne odprowadzane z Pionek, natomiast w dolnym – ścieki komunalne z Kozienic. W obu oczyszczalniach ścieki są prawidłowo oczyszczane i nie wykazują przekroczeń w stosunku do dopuszczalnych norm. Podstawowe informacje o ściekach odprowadzanych przez zakłady zlokalizowane w zlewni Zagożdżonki przedstawiono w tabeli 29. Lokalizację punktowych źródeł zanieczyszczeń przedstawiono na mapie 18.

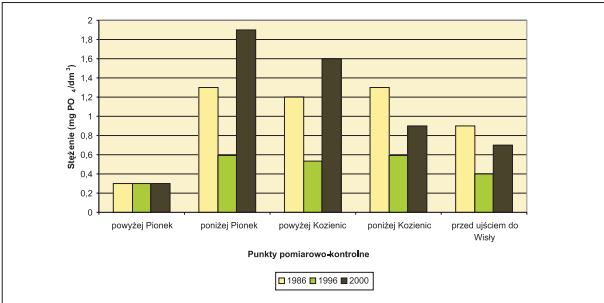
Mapa 18. Zlewnia Zagożdżonki

Rzeka Zagożdżonka w 2001 roku w górnym odcinku (do Pionek) była względnie czysta – jej wody odpowiadały III klasie czystości. Wzrost zanieczyszczeń obserwowany był od przyjęcia oczyszczonych ścieków komunalnych z miejscowości Pionki. Zakład ZTS „PRONIT” S.A. odpro-

Tabela 29. Podstawowe informacje o ściekach odprowadzanych przez zakłady w zlewni Zagożdżonki

Lp.	Zarządzający	Powiat Gmina Miejscowość	Rodzaj oczyszczalni	Projektowana przepustowość (m ³ /d)	Ilość ścieków oczyszczonych		Odbiornik
					m ³ /dobę	dm ³ /rok	
1.	ZTS Pronit S.A. w upadłości w Pionkach	radomski Pionki Pionki	biologiczna	16 600,0	4 863,5	1 775,2	Zagożdżonka
2.	Zakład Gospodarki Komunalnej w Kozienicach	kozienicki Kozienice Kozienice	biologiczna z podwyższonym usuwaniami biogenów	7 629,0	3 296,4	1 203,2	Zagożdżonka
3.	Urząd Miasta i Gminy Kozienice Oczyszczalnia Ścieków w Majdanach	kozienicki Kozienice Majdany	biologiczna	200,0	47,1	17,2	Kanał „Rusin” - Zagożdżonka
4.	Urząd Gminy w Policznej, oczyszczalnia gminna	zwoleniński Policzna Policzna	biologiczna	180,0	75,5	27,6	rów melioracyjny - Policzanka
5.	Dom Pomocy Społecznej w Grudku	zwoleniński Policzna Grudek	biologiczna	20,0	10,1	3,7	ziemia
6.	Urząd Gminy Garbatka Letnisko	kozienicki Garbatka Letnisko Bąkowiec	biologiczna	530,0	144,5	52,7	Struga Policka
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Baryczy Kol. 1	zwoleniński Zwoleń Barycz Kol. 1	biologiczna	5,0	5,6	1,4	Zwolanka
8.	„Bakoma- Bis” Sp. z o.o. w Janikowie	kozienicki Kozienice Janików	biologiczna	1173,0	32,0	11,7	Brzeźniczka

wadza do rzeki około 5 000 m³/dobę oczyszczonych ścieków komunalnych. Po dopływie ścieków w rzece wzrastały wszystkie parametry, a takie jak: azot azotynowy, fosforany i fosfor ogólny osiągnęły stężenia pozaklasowe. Pogorszył się również stan sanitarny wody – miano coli wystąpiło w wartościach ponadnormatywnych w około 50% pobranych do analizy prób. W dalszym biegu następuje samooczyszczanie się rzeki, ale po około 10 km przyjmuje ścieki komunalne z miasta Kozienice. Ścieki z Kozienic nie wpływają już w istotny sposób na zmianę jakości wody Zagożdżonki. Kształtowanie się zanieczyszczeń wzdłuż biegu rzeki w 2000 roku na przykładzie fosforanów przedstawiono na wykresie 15. Poziom zanieczyszczenia rzeki od początku jej monitorowania do 2000 przedstawiono w tabeli 30. Na przykładzie fosforanów (wykres 16) zobrazowano kształtowanie się zanieczyszczenia rzeki w badanych latach. Z materiałów tych wynika, że najwyższe stężenie zanieczyszczeń od początku monitorowania stwierdzano poniżej Pionek. Wpływ

Wykres 16. Stężenia charakterystyczne fosforanów w Zagożdżonce

ścieków z Kozienic był zawsze mniej widoczny, aczkolwiek w latach wcześniejszych stwierdzano ich wpływ na odbiornik. Z przedstawionego wykresu i danych zobrazowanych w tabeli 30 wynika, że jakość wody od początku jej monitorowania również się zmieniła. Największy spadek stwierdzono w BZT₅ i zawiesinie ogólnej.

Tabela 30. Zmiany stężeń charakterystycznych wybranych parametrów w zlewni rzeki Zagożdżonki w latach 1981 – 2000

Parametr	Rok	Punkty pomiarowo-kontrolne				
		powyżej Pionek	poniżej Pionek	powyżej Kozienic	poniżej Kozienic	przed ujściem do Wisły
BZT ₅ (mg O ₂ /dm ³)	1981	15,6	13,2	21,5	8,9	11,4
	1986	12,2	20,1	11,5	36,0	11,4
	1996	7,3	20,7	18,5	16,7	13,2
	2000	6,3	9,2	7,0	8,6	6,9
Azot azotynowy (mg N-NO ₂ /dm ³)	1981	0,02	0,04	0,02	0,02	0,02
	1986	0,04	0,35	0,31	0,34	0,25
	1996	0,04	0,22	0,07	0,08	0,07
	2000	0,02	0,14	0,09	0,05	0,06
Fosfor ogólny (mg P/dm ³)	1981	-	-	-	-	-
	1986	-	-	-	-	-
	1996	0,16	0,49	0,53	0,59	0,4
	2000	0,17	1,09	0,59	0,36	0,45
Fosforany (mg PO ₄ /dm ³)	1981	-	-	-	-	-
	1986	0,3	1,3	1,2	1,3	0,9
	1996	0,3	0,59	0,53	0,59	0,4
	2000	0,3	1,9	1,6	0,9	0,7
Zawiesina (mg /dm ³)	1981	68,0	70,0	152,5	72,5	65,0
	1986	39,5	75,0	93,5	79,5	64,0
	1996	16,0	16,5	36,0	22,5	32,5
	2000	10,0	18,5	10,0	21,0	13,5
Miano coli	1981	0,1	0,001	0,001	0,001	0,001
	1986	0,2	0,001	0,004	0,002	0,001
	1996	0,02	0,0002	0,002	0,002	0,002
	2000	0,07	0,005	0,002	0,001	0,007
Klasa wody w punkcie	1981	non	non	non	non	non
	1986	II	non	non	non	non
	1996	III	non	non	non	non
	2000	III	non	non	non	non

- brak danych,
kolorem czerwonym zaznaczono wartości pozaklasowe

